

Bruxelles, 20 mai 2022
(OR. fr)

9175/22

ESPACE 55

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	<i>Pregătirea reuniunii Consiliului Competitivitate (piață internă, industrie, cercetare și spațiu) din 9 și 10 iunie 2022</i> Reziliența și competitivitatea Programului spațial al Uniunii Dezbateri de orientare

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor o notă de informare în vederea dezbaterii de orientare generală din cadrul reuniunii Consiliului Competitivitate (spațiu din 10 iunie 2022).

**CONSILIUL COMPETITIVITATE (PIAȚĂ INTERNĂ, INDUSTRIE,
CERCETARE ȘI SPAȚIU) 10 iunie 2022**

Componenta SPAȚIU

Dezbateri de orientare

Reziliența și competitivitatea Programului spațial al UE

Context

1. Consiliul este invitat să adopte un proiect de concluzii privind programul Copernicus până în 2035, pe baza a trei piloni: Pactul verde, tranziția digitală și securitatea, contribuind la o Europă mai rezilientă. Aceste concluzii propun recomandări și orientări pentru viitorul programului Copernicus, evidențiind în special contribuția programului la abordarea provocărilor climatice, luarea în considerare a noilor actori ai economiei spațiale pentru a completa arhitectura spațială și a spori reziliența acesteia, precum și contribuția programului la abordarea provocărilor în materie de securitate ale Uniunii.
2. De asemenea, Consiliul este invitat să adopte un proiect de concluzii referitoare la o abordare a Uniunii privind managementul traficului spațial, consolidată în jurul a trei piloni: sporirea capacităților de supraveghere și urmărire spațială ale Uniunii; coordonarea activităților de reglementare și de standardizare; și consolidarea vocii UE pe scena internațională în vederea promovării acestei abordări comune.

3. În februarie 2021, Comisia a adoptat o comunicare referitoare la un plan de acțiune privind sinergiile dintre industria civilă, industria de apărare și industria spațială, făcând referire la două noi proiecte emblematice ale Comisiei în domeniul managementului traficului spațial și al conectivității securizate. Reuniunea șefilor de stat de la Versailles din martie 2022 a reiterat în mod special necesitatea de a investi mai mult în factori de sprijin strategic, cum sunt securitatea cibernetică și conectivitatea spațială. Totodată, Comisia și Serviciul European de Acțiune Externă pregătesc o strategie spațială pentru securitate și apărare.

Noile provocări în materie de reziliență și competitivitate

4. Uniunea Europeană a dezvoltat programe spațiale de referință mondială care oferă servicii europene suverane în domeniul observării Pământului și al navigației prin satelit. În 2021, Comisia Europeană le-a integrat într-un program spațial și a adăugat două noi componente: privind supravegherea spațială și privind comunicațiile guvernamentale. De asemenea, în februarie 2022, Comisia a propus un nou program de conectivitate securizată cu latență redusă prin satelit, în curs de dezbateri, care ar putea completa infrastructura spațială europeană. Mulțumită serviciilor pe care le furnizează, de exemplu prin faptul că permit achiziționarea unor capacități de poziționare sau de monitorizare mai autonome, combaterea schimbărilor climatice sau garantarea și securitatea accesului global la telecomunicațiile prin satelit, care sunt esențiale în situații de gestionare a crizelor, aceste programe contribuie în mod semnificativ la reziliența Uniunii Europene. Acestea se bazează pe o industrie europeană competitivă și de cel mai bun nivel mondial.

5. Spațiul, care este un domeniu strategic pentru buna funcționare a economiei europene și a securității, este din ce în ce mai contestat și mai aglomerat. Există două abordări complementare: relansarea unei curse pentru spațiu, finanțată de puterile spațiale și creșterea implicării actorilor privați care pun în aplicare foi de parcurs complementare în raport cu ambițiile acestor puteri. În acest context, Uniunea trebuie să se poziționeze și să concilieze rapid provocările legate de reziliență și competitivitate, care, prin urmare, trebuie analizate împreună.
6. Reziliența Programului spațial al UE depinde în primul rând de accesul autonom, sigur și la prețuri accesibile la spațiu și de stăpânirea tehnologiilor spațiale. Nu există o politică spațială europeană fără acces european autonom la spațiu. Trebuie să consolidăm competitivitatea, flexibilitatea și capacitatea de reacție în acest domeniu. La nivel mai general, dependența UE de țările terțe în ceea ce privește soluțiile pentru lansări, tehnologiile-cheie sau aprovizionările cu materiale esențiale (materii prime prelucrate și avansate, componente) poate slăbi eforturile Uniunii de a-și promova securitatea și independența și, în consecință, nivelul de autonomie al sistemelor Uniunii cu acoperire globală în ceea ce privește navigația prin satelit, observarea Pământului și telecomunicațiile prin satelit. Eforturile noastre privind independența tehnologică ar trebui să fie consolidate, în special prin Orizont Europa și prin accelerarea eforturilor de asigurare a accesului la materiile prime critice, la lanțurile valorice și la lanțurile de aprovizionare esențiale pentru programul spațial, în special în domenii strategice, care pot fi supuse unor presiuni externe. Reziliența implică un angajament și costuri pe termen scurt care trebuie suportate chiar cu riscul ca UE să plătească prețul dependenței sale de alte puteri.

7. Consiliul este invitat să exploreze modalitățile de îmbunătățire a supravegherii și a protecției infrastructurilor spațiale ale UE și de asigurare a rezilienței acestora. Infrastructurile spațiale sunt din ce în ce mai expuse atât riscurilor accidentale, cum ar fi coliziunile cu alți sateliți sau deșeurile și interferențele de radiofrecvență, cât și amenințărilor intenționate, cum ar fi atacurile pe orbită sau bruiajele. Pentru un grad sporit de protecție a infrastructurilor spațiale, am putea dezvolta tehnologii sau sarcini utile specifice, am putea adopta o abordare în materie de securitate, durabilitate și prevenție încă din etapa proiectării de noi sisteme spațiale și de-a lungul întregului ciclu de viață al componentelor/sistemelor existente ale programului spațial sau am putea integra noi tehnologii. Aceste sarcini suplimentare vor contribui la consolidarea competitivității unei oferte europene la cel mai bun nivel posibil.
8. Apariția unor noi actori în Europa – „Noul spațiu” – reprezintă o oportunitate majoră pentru competitivitatea industriei noastre și pentru reziliența viitoare a programelor noastre. Bazându-ne în special pe activitățile desfășurate de Comisie în cadrul CASSINI, va trebui să analizăm modalitățile de valorificare la maximum a potențialului noilor tehnologii, servicii sau produse inovatoare și procese industriale ale acestor noi actori și să le integrăm în mod deciziv în dezvoltarea de noi infrastructuri și în modernizarea infrastructurilor existente sau în dezvoltarea și furnizarea de noi servicii.

9. Prin programul spațial, UE dispune de active spațiale unice și de talie mondială, care sunt deosebit de performante. Ar trebui să analizăm modalitățile de consolidare a contribuției acestora la securitate și apărare și să evaluăm nevoile și condițiile asociate cu dezvoltarea unor servicii specifice, cu modele de guvernare adecvate, care să respecte interesele de securitate ale statelor membre. În plus, Consiliul și Înalțul Reprezentant au competența de a răspunde amenințărilor sau atacurilor asupra serviciilor spațiale critice pentru UE în temeiul Deciziei Consiliului privind acțiunea comună (Decizia PESC 2021/698). Feedbackul privind punerea în aplicare a deciziei respective în contextul războiului din Ucraina poate conduce la modificări ale acestei decizii pentru a îmbunătăți răspunsul Uniunii la amenințările tot mai mari și pentru a asigura o coordonare strânsă cu statele membre. În acest context, trebuie să reflectăm asupra acestor aspecte pentru a contribui în mod eficace la lucrările privind Strategia spațială pentru securitate și apărare.

Întrebare

Ce măsuri ar trebui să ia Uniunea și statele sale membre pentru a consolida reziliența Programului spațial al UE și pentru a o reconcilia cu provocările în materie de competitivitate?
